

## HET TOERISME

### **Uitdrukkingen**

1. je grenzen kennen – d
2. het land hebben aan iets – a
3. met de noorderzon vertrekken – b
4. wereldvreemd zijn – c
5. in het water vallen – e

### **Zoek op in je woordenboek**

#### **DE WOORDEN EN UITDRUKKINGEN DIE JE GEMAKKELIJK IN HET WOORDENBOEK VINDT, STAAN NIET BIJ DEZE CORRECTIES**

- § 1 tocht – Welk woord is geen synoniem? *etentje*  
je ticket is gereserveerd / je hotel is geboekt:  
*Wat kun je nog reserveren of boeken? (reis / theater / auto...)*  
reisverzekering: *brandverzekering / familiale polis / levensverzekering enz.*  
*Wat is een BA-polis? Burgerlijke (wettelijke) aansprakelijkheid*
- § 2 Je bent nog maar nauwelijks vertrokken betekent nog niet zo lang geleden  
*ellende is hetzelfde als narigheid*  
*omringen is hetzelfde als omgeven*  
*sputteren is een klanknabootsing. Andere klanknabootsingen: snurken, gieren, loeien, blaffen*  
*de toestemming is hetzelfde als toelating*  
*de turbulentie: luchtzakken die het vliegtuig doen schudden*  
*serveren is hetzelfde als opdienen*  
*memorabel is hetzelfde als onvergetelijk*  
*de plaats van bestemming is het reisdoel*
- § 3 de bagage bestaat meestal uit een aantal grote en kleine koffers  
een teleurstelling oplopen: *Ook: een verkoudheid / een gebroken been*
- § 4 het beste is het tegengestelde van het slechtste  
over de koppen lopen: *er is veel volk*  
*ober is hetzelfde als een kelner*  
*strategisch geplaatste strandtassen: Weet je waarom het adjectief 'strategisch' hier geen '-e' krijgt? (staat bij geplaatst, bij een ander adjectief dus en niet bij een substantief)*  
*boosaardig: Ken je nog adjectieven op -aardig? (kwaadaardig, eigenaardig)*  
*zandstorm: Welke andere stormen ken je? wervelstorm / sneeuwstorm / stormwind*
- § 5 (ge)raken: *gewond raken / in slaap raken / verliefd raken*  
tafelmanieren: met je mond dicht eten, mes en vork gebruiken, niet spreken met je mond vol  
een optreden... *welke activiteit hoort niet bij 'optreden'? hoesten*  
oververmoeid: *te vermoeid. Ken je nog adjectieven met 'over' in deze betekenis?*  
(overbezorgd, overspannen, overwerkt enz.)  
aan iets toe zijn: je hebt het nodig

## Vul de juiste woorden in

### Werkwoord

boeken  
vertrekken  
doorbrennen  
zich bezinnen over

omringen  
sputteren  
toestemmen  
opstijgen  
kampen met  
verliezen  
zwijgen  
oplopen  
vastroesten  
hullen  
lijken  
negeren  
aanbieden  
optreden  
verbranden  
troosten

### Imperfectum

boekte  
vertrok  
bracht door  
bezon zich over

omringde  
sputterde  
stemde toe met  
steeg op  
kampte met  
verloor  
zweeg  
liep op  
roestte vast  
hulde  
leek  
negeerde  
bood aan  
trad op  
verbrandde  
troostte

### Participium

heeft geboekt  
is vertrokken  
heeft doorgebracht  
heeft zich bezonnen over  
heeft omringd  
heeft gesputterd  
heeft toegestemd met  
is opgestegen  
heeft gekampt met  
heeft verloren  
heeft gezwegen  
heeft opgelopen  
is vastgeroest  
heeft gehuld  
heeft geleden  
heeft genegeerd  
heeft aangeboden  
heeft opgetreden  
heeft verbrand  
heeft getroost

### Substantief

het avontuur  
het buitenland  
de ellende  
de gezondheid  
de mist  
de nacht  
de moeheid  
de misselijkheid  
de dank  
de trots  
de pracht  
het moment  
de strategie  
de boosheid  
de reservering  
de boeking  
het uitzicht  
de hulp  
de wens

### Adjectief

avontuurlijk  
buitenlands  
ellendig  
gezond  
mistig  
nachtelijk  
moe  
misselijk  
dankbaar  
trots  
prachtig  
momenteel  
strategisch  
boosaardig  
  
behulpzaam  
wenselijk

### Werkwoord

reserveren  
boeken  
uitzien  
(be)helpen  
wensen

## Vul de preposities in

1. We brachten de nacht door op de luchthaven.
2. Ze zat in het vliegtuig in stilte te bidden.
3. Het vliegtuig kwam terecht in slecht weer.
4. Na een lange reis kwamen we op de bestemming aan.
5. De reiziger was dankbaar voor de hulp van zijn medereiziger.
6. Met trots tonen we u onze nieuwe kamers.

7. We zijn van plan een tochtje in de omgeving te maken.
8. Met behulp van een woordenboek konden we toch nog vis bestellen.
9. Jouw attitude laat veel te wensen over.
10. De hoteldirectie bood ons een buffet aan.

### **Vul de juiste vorm van het woord in**

1. Nadat hij z'n stukje strand heeft veroverd, moet hij het ook nog verdedigen.
2. Tijdens de hele reis voelde zij zich ellendig.
3. Toen we ter plaatse kwamen, zagen we dat het slecht weer was.
4. Voor het opstijgen werd het vliegtuig helemaal nagekeken.
5. De verloren bagage was niet verzekerd.
6. Omdat de balkondeur was vastgeroest, konden we niet naar buiten.
7. Elke toerist heeft z'n eigen strategie om die twee vierkante meter op het strand te veroveren.
8. Vol goede moed vertrokken we naar het strand.
9. Tijdens de hele trip heeft hij me genegeerd.
10. Als je zo hard blijft werken zul je lang nodig hebben om te recupereren.

### **Weet je het nog?**

1. je mag het doen: je krijgt de toestemming
2. kleverig en vochtig: klef
3. heel erg moe en veel pijn lijdend: geradbraakt
4. het tegengestelde van spotgoedkoop: peperduur
5. plaats waar je incheckt: de balie
6. met de hulp van: met behulp van
7. doen alsof iemand of iets er niet is: iemand of iets negeren
8. het tegengestelde van reuzegroot: piepklein
9. iemand die graag 's nachts wakker blijft: nachtbraker
10. weer op krachten komen: recupereren

### **Lekker eten!**

1. zoete tropische vrucht met grote platte pit: mango
2. Japanse hapjes met onder andere rauwe vis: sushi
3. koekjes van vismeel: kroepoek
4. deegwaren: pasta
5. groene peervormige vrucht met dikke pit: avocado
6. groene groente die op bloemkool lijkt: broccoli
7. vrucht met een harige bruine schil en groen vruchtvlees: kiwi
8. dunne koek van deeg bedekt met tomaat en kaas: pizza
9. aromatische Indische rijst: basmati
10. taart gevuld met eieren, kaas, groenten, vlees: quiche

feta – kaas / couscous – griesmeel / tortilla – maïs / muesli – granen / tofoe – soja / moussaka – aubergine / smörrebröd – roggebrood / paella – rijst / bami – deegslertjes / shoarma – schapenvlees

## GELOOF EN BIJGELOOF

### DE WOORDEN EN UITDRUKKINGEN DIE JE GEMAKKELIJK IN HET WOORDENBOEK VINDT, STAAN NIET BIJ DEZE CORRECTIES

#### **Uitdrukkingen**

God / toveren / heksenjacht / biecht (B) – school (NL) / hemel

1. iets tevoorschijn toveren – e
2. een heksenjacht organiseren – b
3. in de zevende hemel zijn – c
4. leven als God in Frankrijk – a
5. uit de biecht (B) / uit de school (NL) klappen – d

#### **Zoek op in je woordenboek**

- § 1 onzin is een synoniem van nonsens of flauwekul  
sceptici is het meervoud van scepticus. Een scepticus is iemand die zich snel en veel vragen stelt bij informatie die hij krijgt.  
de Bermuda-driehoek staat niet in je woordenboek. Weet je wat het betekent?  
(plaats in de oceaan waar veel schepen vergaan en vliegtuigen neerstorten)  
geeuwen – Welke geluiden kun je nog met je lichaam maken? Onderstreep vijf werkwoorden.  
snikken / hikken / snurken / snuiven / hijgen
- § 2 vaak is hetzelfde als dikwijls  
het getal 13 bestaat uit de cijfers één en drie  
het maal is een verkorte vorm van het woord de maaltijd  
dubbelzinnig – het tegengestelde is ondubbelzinnig  
de heilige – De titel die men gebruikt om een heilige aan te duiden is Sint en de afkorting daarvan is St.
- § 3 uitvoeren betekent hier 'doen volgens plan' Wat kun je nog uitvoeren? Onderstreep drie mogelijke combinaties. een plan / een werk / een toneelstuk  
de aderlating: Een ader is een soort bloedvat. De belangrijkste aders noemt men de slagaders.  
het effect – Wat is het juiste werkwoord? een groot effect hebben / sorteren
- § 4 het symbool – De duif is een symbool voor vrede.  
Ken je nog andere symbolen? (hart: liefde / anker: hoop)  
zelfvertrouwen is vertrouwen in zichzelf / in jezelf
- § 5 gouden zaakjes doen staat niet in je woordenboek. Kun je raden wat het betekent?  
veel verkopen

#### **Vul de juiste woorden in**

| <b>Werkwoord</b> | <b>Imperfectum</b> | <b>Participium</b> |
|------------------|--------------------|--------------------|
| dragen           | droeg              | heeft gedragen     |
| bestaan          | bestond            | heeft bestaan      |
| bestrijden       | bestreed           | heeft bestreden    |
| ontsnappen       | ontsnapt           | is ontsnapt        |

|               |                     |                     |
|---------------|---------------------|---------------------|
| proberen      | probeerde           | heeft geprobeerd    |
| durven        | durfde              | heeft gedurfd       |
| beseffen      | beseft              | heeft beseft        |
| geeuwen       | geeuwde             | heeft gegeeuwd      |
| binnendringen | drong binnen        | is binnengedrongen  |
| verraden      | verraadde / verried | heeft verraden      |
| tegenhouden   | hield tegen         | heeft tegengehouden |
| bidden        | bad                 | heeft gebeden       |
| uitvoeren     | voerde uit          | heeft uitgevoerd    |
| overtuigen    | overtuigde          | heeft overtuigd     |
| erkennen      | erkende             | heeft erkend        |
| beïnvloeden   | beïnvloedde         | heeft beïnvloed     |

### **Substantief**

de vrolijkheid  
het bijgeloof  
de scepticus  
de Romein  
de geest  
het lichaam  
de oorsprong  
het katholicisme  
het protestantisme /  
protestant

### **Adjectief**

vrolijk  
bijgelovig  
sceptisch  
Romeins  
geestelijk / geestig  
lichamelijk  
oorspronkelijk  
katholiek  
protestants

### **Werkwoord**

|                |            |            |
|----------------|------------|------------|
| de angst       | angstig    |            |
| het symbool    | symbolisch |            |
| de suggestie   | suggestief |            |
| de ontsnapping |            | ontsnappen |
| de stimulans   |            | stimuleren |
| de vulling     |            | vullen     |
| de tolerantie  |            | tolereren  |
| de overtuiging |            | overtuigen |
| de erkenning   |            | erkennen   |

### **Vul de preposities in**

1. Er zijn weinig mensen die helemaal ontsnappen aan bijgeloof.
2. Ons dagelijks leven is gevuld met bijgelovige gebruiken.
3. Bijgeloof vindt vaak z'n oorsprong in het geloof.
4. Ook rond gezondheid is heel wat bijgeloof ontstaan.
5. Het effect van het geneesmiddel heeft ook soms te maken met bijgeloof.
6. Oude symbolen waren een wapen tegen angst.
7. Ook de psychologie maakt gebruik van bijgeloof.
8. Het geloof in de kracht van de geest bestaat nog steeds.
9. Heb jij belangstelling voor horoscopen?
10. We zien in de eenentwintigste eeuw een heropleving van de religie.

### **Vul de juiste vorm van het woord in**

1. Durf je niet onder een ladder te lopen? Dat is toch onzin!
2. Mijn vader gelooft in niets. Hij is een echte scepticus.
3. Met veel moeite is hij aan de invloed van de sekte ontsnapt.
4. Het besef dat bijgeloof mensen kan helpen wordt steeds sterker.
5. Het was oorspronkelijk mijn idee om naar een waarzegger te gaan.
6. Religieuzen zijn niet altijd tolerant tegenover andersdenkenden.
7. Hij heeft me zijn hulp aangeboden.
8. De dokter gebruikte een psychologisch trucje.
9. We moesten alleen een symbolisch bedrag betalen.
10. Het geloof kan een stimulans zijn om anderen te helpen.

### **Weet je het nog?**

1. een van de twaalf leerlingen van Jezus: een apostel
2. namaakgeneesmiddel: placebo
3. de regering van een land en alle vertegenwoordigers ervan: de overheid
4. alles bij elkaar genomen: kortom
5. een internationale term voor 'verdragen': tolereren
6. het leven van elke dag: het dagelijks leven
7. het begin, punt waar iets begint: de oorsprong.
8. plechtige handeling waarbij je alles in een bepaalde volgorde doet: het ritueel.
9. iets waar je levendig en vrolijk van wordt: een opkikker (naam van een diertje dat kwaakt)
10. iemand die uit bepaalde tekens de toekomst kan voorspellen: waarzegger

### **Vul de juiste preposities in**

1. Toen zij trouwde bekeerde zij zich tot de islam.
2. Jehova's Getuigen hebben een aparte kijk op het geloof.
3. Ik geloof helemaal niet in astrologie.
4. De gelovigen streven ernaar te leven volgens het woord van God.
5. Hij is overtuigd van de echtheid van de Koran.
6. Een profeet kondigt de komst van God aan.
7. De gelovigen mogen niet twijfelen aan de woorden van de Thora.
8. De joden hechten veel belang aan een goede opleiding.
9. Vele gelovigen hopen op het eeuwige leven.
10. Zij bad voor de genezing van haar dochter.

### **Vreemde woorden**

1. scheikunde: chemie
2. sterrenkunde: astronomie
3. religie, religieus: godsdienstig
4. atheïst: ongelovig
5. geestelijk: spiritueel
6. toverkunst: magie
7. paragnost: helderziende
8. duivelaanbidding: satanisme
9. naïef: goedgelovig
10. godgeleerdheid: theologie

### **Karakterbeschrijvingen**

1. Iemand die nooit iets weggeeft: gierig
2. Iemand die zich helemaal inzet: toegewijd
3. Iemand die telkens van mening verandert: wispelturig
4. Iemand die vaak en snel een slechte stemming krijgt: humeurig
5. Iemand die slim en gemeen is: sluw
6. Iemand die medelijden opwekt: zielig
7. Iemand die zijn ongelijk niet wil toegeven: koppig
8. Iemand op wie je kunt rekenen: betrouwbaar
9. Iemand die niets verdraagt: onverdraagzaam
10. Iemand die vriendelijk voor anderen, attent is: hoffelijk

## DE MUZIEK

### Uitdrukkingen

1. uit de toon vallen: anders zijn dan de anderen
2. tot over je oren in het werk zitten: je hebt heel veel werk
3. een toontje lager zingen: minder praatjes hebben
4. veel noten op je zang hebben: veel eisen hebben
5. met stille trom vertrekken: onopgemerkt vertrekken

### Zoek op in je woordenboek

#### DE WOORDEN EN UITDRUKKINGEN DIE JE GEMAKKELIJK IN HET WOORDENBOEK VINDT, STAAN NIET BIJ DEZE CORRECTIES

- § 1 natuurlijk – Welk woord is geen tegenstelling van 'natuurlijk'? artistiek  
de schipper is de baas van een klein schip. De kapitein is de baas van een groot schip.
- § 2 vrijwillig is het tegengestelde van verplicht  
vooruitgang is het tegengestelde van achteruitgang  
patiënt: in een ziekenhuis vind je patiënten,  
in een bank vind je cliënten, in een winkel vind je klanten  
chronische pijn is pijn die blijft voortduren / het tegengestelde acuut  
spieren – Het uiteinde van de spier waarmee hij aan het been vasthangt is de pees
- § 3 kalm – Welk woord is geen synoniem van 'kalm'? behoorlijk  
kabbelend – Welke woorden gebruik je voor stilstaand water? meer, vijver, plas
- § 4 componist – Wat is het verschil tussen een componist en een dirigent?  
een componist schrijft muziek (Bach, Beethoven)  
een dirigent leidt een orkest (Von Karajan, John Eliot Gardiner)  
krachtig is het tegengestelde van zwak  
hersenen – De hersenen en de ruggengraat zijn het centrum van je zenuwstelsel  
instinctief heeft te maken met gevoel
- § 5 de kunstacademie is een school waar je leert tekenen, schilderen of beeldhouwen  
het conservatorium is een school waar muzikanten opgeleid worden

### Vul de juiste woorden in

| Werkwoord    | Imperfectum | Participium        |
|--------------|-------------|--------------------|
| thuiskomen   | kwam thuis  | is thuisgekomen    |
| beschrijven  | beschreef   | heeft beschreven   |
| verleiden    | verleidde   | heeft verleid      |
| kalmeren     | kalmeerde   | heeft gekalmeerd   |
| imiteren     | imiteerde   | heeft geïmiteerd   |
| ontbreken    | ontbrak     | heeft ontbroken    |
| verwekken    | verwekte    | heeft verwekt      |
| bestuderen   | bestudeerde | heeft bestudeerd   |
| onderdrukken | onderdrukte | heeft onderdrukt   |
| associëren   | associeerde | heeft geassocieerd |

| <b>Substantief</b>               | <b>Adjectief</b>       | <b>Werkwoord</b> |
|----------------------------------|------------------------|------------------|
| de therapie / therapeut          | therapeutisch          |                  |
| de mythe                         | mythisch               |                  |
| het karakter                     | karakterieel           |                  |
| de melodie                       | melodieu               |                  |
| het centrum                      | centraal               |                  |
| het intellect / de intellectueel | intellectueel          |                  |
| het instinct                     | instinctief            |                  |
| het succes                       | succesrijk             |                  |
| het talent                       | talentvol / talentrijk |                  |
| het vermoeden                    |                        | vermoeden        |
| de imitatie                      |                        | imiteren         |
| de invloed                       |                        | beïnvloeden      |
| de componist                     |                        | componeren       |
| de associatie                    |                        | associëren       |

### **Vul de preposities in**

1. Het effect van muziek op het bewustzijn is erg belangrijk.
2. Muziek wordt vaak gebruikt bij / voor de behandeling van stress.
3. Ook mensen met een depressie hebben baat bij mooie muziek.
4. Het ritme kan een invloed hebben op het hart.
5. Klassieke muziek associeert men vaak met rijke mensen.
6. De melodie werkt vooral op de linkerhersenhalft.
7. Niet iedereen wil jaren studeren in de hoop dat hij het instrument leert spelen.
8. De computer kan noten omzetten in kleuren.
9. De muziekbal is gevuld met sensoren.
10. De muzikant geeft een nieuwe interpretatie aan de muziek.

### **Vul de juiste vorm van het woord in**

1. Omdat hij depressief was volgde hij een therapie.
2. Muziek is een natuurlijk geneesmiddel.
3. Niet iedereen maakt een associatie tussen de muziek die je hoort en je gemoedstoestand.
4. We moeten de patiënten met de nodige vriendelijkheid behandelen.
5. Is het waar dat vrouwen sterkere emoties hebben dan mannen?
6. Muziek kan je hartslag beïnvloeden.
7. Op ritmische muziek kun je goed dansen.
8. De ontbrekende instrumenten werden een week later teruggebracht.
9. De patiënt gaf een humoristische imitatie van de dokter.
10. In een geslaagde compositie vormen de klanken een harmonisch / harmonieus geheel.

### **Weet je het nog?**

1. een verhaal over de goden: mythe
2. staat waarin iets zich bevindt: de toestand
3. verzorging door een dokter: de behandeling
4. rustig maken: kalmeren
5. er niet zijn, gemist worden: ontbreken

6. iets waarvan je in slaap valt is slaapverwekkend
7. echter, aan de andere kant: daarentegen
8. iets niet zeker weten, op grond van bepaalde aanwijzingen denken: iets vermoeden
9. reeks van acht opeenvolgende tonen: de toonladder
10. voorwerp dat je helpt om iets te doen: het hulpmiddel

### **Muziekinstrumenten**

1. houtblazer: hobo, klarinet, fagot, doedelzak
2. koperblazer: trompet, tuba, hoorn
3. slaginstrument: tamboerijn, cimbaal, castagnetten, gong, pauk, triangel
4. strijkinstrument: altviool, contrabas
5. klavierinstrument: orgel, accordeon, klavecimbel, beiaard
6. tokkelinstrument: luit, harp, mandoline

### **Neologismen**

1. de achterbankgeneratie: kinderen die door hun ouders overal naartoe gereden worden
2. de kijkfile: file die ontstaat doordat automobilisten die naar een ongeluk willen kijken, vertragen
3. het kraslot: lottobiljet waarbij je een nummer of symbooltjes moet wegkrabben
4. zappen: met de afstandsbediening van één tv-zender op een andere overschakelen
5. het zwerfvuil: vuil dat achtergelaten wordt aan de kanten van de weg en dat door de wind wordt voortgeblazen
6. de praatpaal: telefoon bij de autoweg om de hulpdiensten te waarschuwen
7. krimpfolie: plastic verpakkingsmateriaal dat zich vasthecht aan voorwerpen
8. Leegstaande woning die zonder toestemming van de eigenaar (meestal door jongeren) in gebruik wordt genomen: een kraakpand
9. Paal met meetapparatuur voor de luchtvervuiling: snuffelpaal
10. Iemand die geen gebruikmaakt van openbare toiletten: wildplassen

## INTERCULTURELE COMMUNICATIE

### **Uitdrukkingen**

1. gedeelde smart is halve smart – *b*
2. wie niet horen wil, moet voelen – *e*
3. de kleren maken de man – *a*
4. iets aan je laars lappen – *c*
5. door de mand vallen – *d*

### **Quiz**

mandril: West-Afrika / drop: Nederland / pagode: Thailand / iglo: Alaska / riksja: Indonesië / wigwam: Noord-Amerika / bobby: Groot-Brittannië / sombrero: Mexico / tsaar: Rusland / kiwi: Nieuw-Zeeland

### **Zoek op in je woordenboek**

#### **DE WOORDEN EN UITDRUKKINGEN DIE JE GEMAKKELIJK IN HET WOORDENBOEK VINDT, STAAN NIET BIJ DEZE CORRECTIES**

- § 1 opmerkelijk – Welk woord is geen synoniem van ‘opmerkelijk’? aandachtig  
het hoeft niet kun je alleen in een negatief gebruiken. Het beste synoniem is: het is niet nodig  
zakendoen is hetzelfde als handel drijven  
zakenlui is het meervoud van zakenman  
bespreking – Welk woord is geen synoniem van ‘bespreking’? ontwikkeling
- § 2 onderzoek – een onderzoek door een expert: expertise  
een onderzoek als controle: inspectie  
een systematisch onderzoek van alle onderdelen: analyse  
een ondergeschikte is het tegengestelde van een meerdere  
de afstand is de ruimte tussen twee dingen – bijvoorbeeld lengte of breedte  
flexibiliteit – Wat is geen synoniem van flexibiliteit? starheid
- § 3 expliciet: iemand die je iets ‘expliciet’ zegt, zegt dat uitdrukkelijk  
aandachtig – Welk woord is geen synoniem? eigenwijs
- § 4 aanleiding geven tot iets is hetzelfde als de oorzaak zijn van iets / iets tot gevolg hebben  
maïs is een graansoort. Welke andere graansoorten ken je nog? (rogge, haver, tarwe, gerst)
- § 5 de middenweg is oplossing die het beste is voor iedereen  
de samenleving – Welk woord is geen synoniem? de relatie  
multi – multinational, multimedia, multimiljonair

### **Vul de juiste woorden in**

| <b>Werkwoord</b> | <b>Imperfectum</b> | <b>Participium</b> |
|------------------|--------------------|--------------------|
| verwachten       | verwachtte         | heeft verwacht     |
| bespreken        | besprak            | heeft besproken    |
| beschouwen       | beschouwde         | heeft beschouwd    |
| thuisblijven     | bleef thuis        | is thuisgebleven   |
| ruilen           | ruilde             | heeft geruild      |

|            |             |                   |
|------------|-------------|-------------------|
| opbrengen  | bracht op   | heeft opgebracht  |
| merken     | merkte      | heeft gemerkt     |
| schrikken  | schrok      | is geschrokken    |
| dicteren   | dicteerde   | heeft gedictieerd |
| uitnodigen | nodigde uit | heeft uitgenodigd |
| opdagen    | daagde op   | is opgedaagd      |

### **Substantief**

het belang  
de flexibiliteit  
de antropoloog  
de Arabier / het Arabisch  
de aandacht  
de moeilijkheid / de moeite  
de beleefdheid  
de bezigheid  
de druk  
de authenticiteit  
de communicatie  
het contact  
de invloed  
het onderzoek  
de bespreking  
het onderscheid  
de opbrengst  
de omgang  
de rekening  
het gebruik  
de hulp  
het behoud  
de erkenning

### **Adjectief**

belangrijk  
flexibel  
antropologisch  
Arabisch  
aandachtig  
moeilijk  
beleefd  
 bezig  
druk  
authentiek  
communicatief

### **Werkwoord**

contact opnemen met  
beïnvloeden  
onderzoeken  
bespreken  
onderscheiden  
opbrengen  
omgaan met  
rekenen  
gebruiken  
helpen  
behouden  
erkennen

### **Vul de preposities in**

1. De studie van interculturele communicatie kwam pas recentelijk van de grond.
2. In Spanje doe je liefst zaken met iemand die je kent.
3. Bij belangrijke besprekingen verwachten de Fransen een heerlijke maaltijd.
4. Het onderzoek naar factoren die communicatie beïnvloeden is nog nieuw.
5. Het onderscheid tussen man en vrouw is ook belangrijk.
6. In Amerika ruilen mensen een baan voor een andere baan.
7. In de omgang met anderen kunnen cultuurverschillen een rol spelen.
8. Westerlingen maken eerst iets af en beginnen dan aan het volgende.
9. Filosofen hebben een eigen kijk op het dilemma.
10. De weg naar de multiculturele maatschappij is nog lang.

### **Vul de juiste vorm van het woord in**

1. Die cursist heeft enkele interessante opmerkingen gemaakt.
2. Voor meer informatie over de gewoonten in dit land kun je met de ambassade contact opnemen.
3. Op de vergadering werden de cultuurverschillen besproken.
4. De hiërarchie in ons bedrijf laat geen contact tussen de directie en de werknemers toe.
5. Het is niet vanzelfsprekend dat een directeur ook met de gewone arbeiders omgaat.

6. De zorg voor de kinderen werd door vader en moeder gedeeld.
7. Ik dank u voor uw aandacht.
8. Door de fouten van de boekhouder kwam het bedrijf in moeilijkheden.
9. Je moet goed luisteren om te merken dat hij jouw hulp nodig heeft.
10. Hij is een gastheer; zij is een gastvrouw.

### **Weet je het nog?**

1. een plaats waar mensen van verschillende nationaliteiten samenwonen: smeltkroes
2. volgens het belang: hiërarchisch
3. iemand die naar jou moet luisteren is jouw ondergeschikte
4. iets weggeven en er iets anders voor in de plaats krijgen: ruilen
5. wetenschap die de mens en zijn gewoontes bestudeert: de antropologie
6. geld voor je werk krijgen: geld verdienen
7. iets zo zeggen dat iemand anders het kan opschrijven: dicteren
8. alles op de tafel zetten om te gaan eten: de tafel dekken
9. moeilijke keuze tussen twee dingen: dilemma
10. echt, niet nagemaakt: authentiek

### **Vreemde woorden**

1. goeroe: geestelijke leider
2. deux-pièces: mantelpakje
3. nirwana: toestand van grote rust
4. guerrilla: vrijheidsstrijder
5. paria: iemand die niet meetelt in de maatschappij
6. goelag: kamp voor politieke gevangenen
7. geiser: waterverwarmingstoestel
8. sherpa: berggids
9. geisha: gezelschapsdame
10. stiletto: knipmes
11. vendetta: bloedwraak
12. bühne: podium, toneel
13. hommage: eerbetoon
14. koosjer: zuiver, rein, zoals het hoort
15. jockey: paardrijder
16. establishment: groep mensen met macht en invloed
17. input: gegevens die je in een computer invoert
18. lobbyen: mensen warm maken voor jouw standpunt
19. tyfoon: zware wervelwind
20. carte blanche: onbeperkte volmacht

## DE SPORT

### **Uitdrukkingen**

1. een groot risico nemen (spel): alles op het spel zetten
2. je uiterste best doen (been): je beste beentje voorzetten
3. voor iets kiezen wat achteraf tegenvalt (paard): op het verkeerde paard wedden
4. heel rijk zijn (zwemmen): zwemmen in het geld
5. iets voor de lol doen (sport): van iets een sport maken

### **Zoek op in je woordenboek**

#### **DE WOORDEN EN UITDRUKKINGEN DIE JE GEMAKKELIJK IN HET WOORDENBOEK VINDT, STAAN NIET BIJ DEZE CORRECTIES**

- § 1 iets behalen – *Wat nog? goede punten / slechte punten / een overwinning*  
de overwinning – *Wat is het tegengestelde? de nederlaag*
- § 2 plaatsvinden – *Welk woord is geen synoniem? plaatsmaken*  
getrouwd – *samenwonend / uit de echt gescheiden / alleenstaand*  
populair – *erg populair noem je ook (kies uit): razend populair*  
vereren – *een uitdrukking met dezelfde betekenis is op handen dragen*  
uitroepen tot – *Welk woord is geen synoniem? bekennen*  
de overwinnaar is het tegengestelde van de verliezer
- § 3 10 jaar is een decennium / 1000 jaar is een millennium  
organiseren – *Welk woord is geen synoniem? lukken*  
baron is een adellijke titel – *de vrouwelijke vorm is barones*  
toevallig – *Vul de preposities in: bij toeval / met opzet / per ongeluk*
- § 4 Al je kleren samen vormen je garderobe  
*mond-tot-mondreclame: je hoort veel goeds over iets via vrienden en bekenden*  
*sluikreclame: reclame die in andere communicatievormen binnensluipt*  
*geschikt is hetzelfde als gepast*
- § 5 medaille – *Welke drie medailles kun je winnen? gouden, zilveren, bronzen*  
verslaafd aan pijn – *Waarom kun je nog verslaafd raken? (koffie, snoep, romantische films)*  
carrière is hetzelfde als loopbaan

### **Vul de juiste woorden in**

| <b>Werkwoord</b> | <b>Imperfectum</b> | <b>Participium</b> |
|------------------|--------------------|--------------------|
| liggen           | lag                | heeft gelegen      |
| uitdagen         | daagde uit         | heeft uitgedaagd   |
| overwinnen       | overwon            | heeft overwonnen   |
| afbreken         | brak af            | heeft afgebroken   |
| sporten          | sportte            | heeft gesport      |
| vereren          | vereerde           | heeft vereerd      |
| uitroepen        | riep uit           | heeft uitgeroepen  |
| opgeven          | gaf op             | heeft opgegeven    |
| onderbreken      | onderbrak          | heeft onderbroken  |

|             |              |                     |
|-------------|--------------|---------------------|
| organiseren | organiseerde | heeft georganiseerd |
| deelnemen   | nam deel     | heeft deelgenomen   |
| uitgroeien  | groeide uit  | is uitgegroeid      |
| toelaten    | liet toe     | heeft toegelaten    |
| verkennen   | verkende     | heeft verkend       |
| verlangen   | verlangde    | heeft verlangd      |
| motiveren   | motiveerde   | heeft gemotiveerd   |

| <b>Substantief</b>      | <b>Adjectief</b> | <b>Werkwoord</b> |
|-------------------------|------------------|------------------|
| de oorsprong            | oorspronkelijk   |                  |
| de populariteit         | populair         |                  |
| de angst                | angstig          |                  |
| de woede                | woedend          |                  |
| het toeval              | toevallig        |                  |
| de atleet / de atletiek | atletisch        |                  |
| de uitdaging            |                  | uitdagen         |
| de verering             |                  | vereren          |
| de deelname             |                  | deelnemen        |
| de maat / de meting     |                  | meten            |
| de onderbreking         |                  | onderbreken      |
| de gedachte             |                  | denken           |
| het verlangen           |                  | verlangen        |

### **Vul de juiste preposities in**

1. Waar ligt de oorsprong van de Olympische Spelen?
2. Hij daagde me uit tot een tafeltenniswedstrijd.
3. Uit berouw gaf de coach hem een schadevergoeding.
4. Uit angst voor een blessure deed hij niet meer mee.
5. Keizer Nero werd uitgeroepen tot overwinnaar.
6. De wedstrijd moet op een geschikt moment plaatshebben.
7. Voor sommige landen is deelname aan de Spelen onbetaalbaar.
8. Zijn atleten verslaafd aan pijn?
9. Atleten trainen dag in dag uit.
10. Atleten zijn gemiddeld twee maanden per jaar gewond.

### **Vul de juiste vorm van het woord in**

1. Die job betekent een echte uitdaging.
2. De populariteit van de atleten is groot.
3. De Schotten hebben de Engelsen overwonnen.
4. De deelname aan de voorronde is niet verplicht.
5. We moeten de sporthal van onze school beter inrichten.
6. De lancering van de moderne Spelen had veel succes.
7. De sponsors van de wedstrijd waren niet tevreden.
8. Ik twijfel niet aan de geschiktheid van die atleet.
9. In economisch zwakke landen hebben de atleten het moeilijk.
10. De (over)winnaar krijgt een gouden medaille.

### **Weet je het nog?**

1. een Nederlands woord voor provoceren: uitdagen
2. synoniem van spijt: berouw
3. godsdienstig gebouw voor bijvoorbeeld boeddhisten: tempel

4. zonder een pauze: ononderbroken
5. plaats waar atletiekwedstrijden plaatsvinden: stadion
6. 1 000 000 000: één miljard
7. een loopwedstrijd van ongeveer 42 kilometer: marathon
8. ook al is er een grote druk: ondanks de grote druk
9. metalen plaatje dat je krijgt als je een wedstrijd wint: medaille
10. Nederlands woord voor 'spot', sterk en gebundeld licht: schijnwerper

### **Vul het juiste woord in**

1. Beide ploegen maakten één doelpunt: de wedstrijd eindigde dus in gelijkspel.
2. Nadat de scheidsrechter het einde van de wedstrijd gefloten had, bestormden de toeristen het voetbalveld.
3. Carl Lewis verbrak het wereldrecord op de 100 meter hardlopen.
4. Het toernooi van Wimbledon werd gewonnen door een Belgische tennisser.
5. De prijs bestond uit een grote geldsom en een mooie beker.
6. Via dopingcontroles proberen de organisatoren van de wedstrijd het gebruik van spierversterkende middelen tegen te gaan.
7. De tweede op de ranglijst moest een achterstand van drie punten inhalen.
8. De voetbalvandalen gingen met elkaar op de vuist en vernielden twee wagons van de supporterstrein.
9. Na de degradatie van eerste naar tweede klasse verloor de basketbalploeg een groot deel van haar supporters.
10. Tijdens de thuiswedstrijd won Ajax, maar ze verloren de uitwedstrijd met 10-0.
11. Door een blessure kon de sterspeler niet deelnemen aan de wedstrijd.
12. Op de tribune was plaats voor 3000 toeschouwers, en alle zitjes waren bezet.
13. Waterpolo is een sportdiscipline die steeds populairder wordt.
14. Door een reeks van tegenslagen verloor de kampioen zijn wereldtitel.
15. In een vriendschappelijke wedstrijd verloor de Chinese tafeltennisploeg al na de tweede ronde.
16. Tijdens de halve finale werd het favoriete team uitgeschakeld.
17. De heersende wereldkampioen en de uitdager traden tegen elkaar aan in een zeer spannende ronde boksen.
18. De trofee van het Antwerp Diamond tennistoernooi bestaat uit een tennisracket belegd met diamanten.
19. Het Nederlandse elftal was niet tevreden over de toestand van de grasmat in het voetbalstadion.
20. Weet jij wanneer het seizoen begint: in augustus of september?

### **Vul de juiste preposities in**

1. De atleet mocht niet deelnemen aan de Olympische Spelen.
2. Het zal afhangen van het weer, of de voetbalwedstrijd doorgaat.
3. De coach vertrouwde erop dat alle spelers vroeg zouden gaan slapen.
4. De thuisploeg verloor van de bezoekers.
5. Haar prestaties werden bekroond met verscheidene medailles.
6. Hij deed een tweede poging tot verbetering van het record.
7. De judoka werd vrijgesteld van deelname aan de wedstrijd.
8. De volleybalploeg heeft een overwinning behaald op de thuisploeg.
9. Je moet volharden in je training.
10. De leider in de rangschikking heeft een grote voorsprong op de andere ploegen.

## DE POLITIEKE INSTELLINGEN

### Uitdrukkingen

1. de problemen beginnen: de poppen gaan aan het dansen
2. afwachten tot er iets gebeurt: de kat uit de boom kijken
3. over dingen praten die al vroeger uitgepraat zijn: oude koeien uit de sloot halen
4. een moeilijke beslissing nemen: de knoop doorhakken
5. een probleem aanpakken door er recht op af te gaan: de koe bij de hoorns vatten

### Zoek op in je woordenboek

#### DE WOORDEN EN UITDRUKKINGEN DIE JE GEMAKKELIJK IN HET WOORDENBOEK VINDT, STAAN NIET BIJ DEZE CORRECTIES

- § 1    grondgebied *is hetzelfde als domein*  
besturen: *een gemeente kun je besturen*  
*een bos kun je beheren / een café kun je uitbaten / een bedrijf kun je leiden*  
voorgezeten – voorzitten / *de plaatsvervangende voorzitter is de vicevoorzitter*  
bekrachten – *bekrachtigen: officieel geldig maken*
- § 2    zitting – Welk woord is geen synoniem? zakenlunch  
doorgaans – Welk woord is geen synoniem? voortdurend
- § 3    verplichten *is hetzelfde als dwingen*  
kwestie *is hetzelfde als zaak*
- § 4    oefent toezicht uit: *Wat kun je nog meer 'uitoefenen'? controle / invloed / kritiek*  
toelichten – Welk woord is geen synoniem? digitaliseren  
een wetsvoorstel indienen – *Wat kun je nog meer 'indienen'?*  
*je ontslag / een klacht / een onkostennota*  
*de grondwet is hetzelfde als de constitutie*
- § 5    domineren – Welk woord is geen synoniem? overleggen  
onderdeel *is hetzelfde als gedeelte*  
de afloop *is hetzelfde als einde*  
hoe dan ook *betekent in elk geval*  
de voorkeur – *Vul de juiste preposities in:*  
*je doet iets bij voorkeur*  
*de voorkeur geven aan iets boven iets anders*

### Vul de juiste woorden in

| Werkwoord   | Imperfectum  | Participium       |
|-------------|--------------|-------------------|
| bestaan uit | bestond uit  | heeft bestaan uit |
| afbakenen   | bakende af   | heeft afgebakend  |
| voorzitten  | zat voor     | heeft voorgezeten |
| bekrachten  | bekrachtigde | heeft bekrachtigd |
| verplichten | verplichtte  | heeft verplicht   |
| bespreken   | besprak      | heeft besproken   |
| benoemen    | benoemde     | heeft benoemd     |

|               |                |                       |
|---------------|----------------|-----------------------|
| uitgeven      | gaf uit        | heeft uitgegeven      |
| uitoefenen    | oefende uit    | heeft uitgeoefend     |
| interpelleren | interpelleerde | heeft geïnterpelleerd |
| toelichten    | lichtte toe    | heeft toegelicht      |
| indienen      | diende in      | heeft ingediend       |
| bestuderen    | bestudeerde    | heeft bestudeerd      |

#### **Substantief**

de gemeente  
de persoon  
de minister  
het parlement  
het belang  
de burger  
de uitgave / de uitgever  
het verzet  
de interpellatie  
de slijtage  
de afloop  
de berekening

#### **Adjectief**

gemeentelijk  
persoonlijk  
ministerieel  
parlementair  
belangrijk  
burgerlijk

#### **Werkwoord**

uitgeven  
  
verzetten  
interpelleren  
slijten  
aflopen  
berekenen

#### **Vul de preposities in**

1. De gemeenteraad bestaat uit twintig mannen en vrouwen.
2. Het bestuur van de gemeente is in handen van de liberale partij.
3. Bijna elke dag staan er vergaderingen op de politieke agenda.
4. De voorzitter kan de leden van de vergadering tot de orde roepen.
5. Het voorstel werd met een grote meerderheid van stemmen aangenomen.
6. De parlementsleden oefenen toezicht uit op de ministers.
7. De grondwet is de basis van de democratie.
8. Zit er slijtage op ons politiek systeem?
9. De minister gaf een verslag over de afloop van de vergadering.
10. Het effect van deze wet op de portefeuille van de modale burger is rampzalig.

#### **Vul de juiste vorm van het woord in**

1. De gemeentelijke belastingen (gemeentebelastingen) zijn erg hoog.
2. Het dagelijks bestuur komt samen in de gemeentenzaal.
3. Het wetsvoorstel werd door de voltallige gemeenteraad bekrachtigd.
4. Het parlementair debat duurde meer dan twee dagen.
5. Na een mondelinge stemming werd het voorstel aanvaard.
6. Alle gemeenteraadsleden waren op de vergadering aanwezig.
7. De minister oefent toezicht uit op zijn medewerkers.
8. De interpellatie over de wapenexport werd in alle kranten besproken.
9. De uitgaven voor de veiligheid zijn gestegen.
10. De vergadering duurde meer dan drie uur.

#### **Weet je het nog?**

1. de grenzen van een terrein aanduiden: een terrein afbakenen.
2. de leiding van een gemeente of een bedrijf: het bestuur
3. wie in de vergadering zit: de leden van de vergadering
4. schriftelijk verslag van wat in een vergadering gezegd werd: de notulen

5. lijst van onderwerpen die op een vergadering besproken zullen worden: de agenda
6. een probleem, een zaak: een kwestie
7. het tegengestelde van de minderheid: de meerderheid
8. berekening van de kosten vooraf, budget: de begroting
9. de vrijheid om te zeggen wat je denkt: de vrijheid van meningsuiting
10. hoe iets eindigt: de afloop

### **Vul de juiste prepositie in**

1. Het parlamentslid onthield zich van elk commentaar.
2. Voor zijn buitenlands beleid steunde hij op de ideeën van zijn eerste minister.
3. De president was erg teleurgesteld in / over het resultaat van de verkiezingen.
4. De fractieleden twijfelen niet aan de goede bedoelingen van de minister.
5. De begrafenis gaf aanleiding tot een grote demonstratie.
6. Voor meer inlichtingen moet u zich wenden tot ons partijbestuur.
7. De oppositie wilde niet ingaan op het voorstel van de regering.
8. Mevrouw Pankhurst kwam op voor de rechten van de vrouw.
9. Deze partij houdt zich niet aan de gedane verkiezingsbeloften.
10. De voorzitter rekent op goede verkiezingsresultaten.

### **Eufemismen**

1. gouden handdruk: premie als je ontslagen wordt
2. volslank: dik
3. onder invloed rijden: dronken rijden
4. andersvalide: gehandicapt
5. lichamelijke betrekkingen: seks
6. een sterke lichaamsgeur: stank
7. terminale patiënten: stervenden
8. een onjuistheid: fout
9. beneveld, beschonken: dronken
10. stoffelijk overschot, stoffelijke resten: lijk

### **Wat is de betekenis van de volgende – eufemistisch geformuleerde – zinnen?**

1. De werknemers gaan er na de laatste loonaanpassing in koopkracht op achteruit.  
Ze verdienen nu minder.
2. Dit voorstel is niet reëel.  
Het is een slecht voorstel.
3. Het bedrijf wordt gerationaliseerd.  
Het bedrijf moet bezuinigen.
4. De asielzoekers kregen een verhuispremie.  
Ze moeten terug naar hun land.
5. De vakbonden waren niet zo gelukkig met de flexibele werktijden.  
Ze zijn tegen shiftwerk.

## HET ONDERWIJS

### **Uitdrukkingen**

1. iemand de les lezen: zeggen dat hij zich anders moet gedragen
2. een schoolvoorbeeld: een klassiek, goed voorbeeld
3. in het krijt staan bij iemand: hem iets schuldig zijn
4. met een schone lei beginnen: geen rekening houden met vroegere fouten en opnieuw beginnen
5. niet goed wijs zijn: gek zijn

### **Zoek op in je woordenboek**

#### **DE WOORDEN EN UITDRUKKINGEN DIE JE GEMAKKELIJK IN HET WOORDENBOEK VINDT, STAAN NIET BIJ DEZE CORRECTIES**

- § 1 de bevolking *is hetzelfde als de populatie*  
iets te bieden hebben: iets positiefs kunnen geven
- § 2 scoren – Welk woord is geen synoniem van de score? opbrengst  
op het gebied van – Welke uitdrukking is geen synoniem? op het bevel van  
slagen – Welk woord is geen tegenstelling? zich vergissen  
arts – Welk woord is geen synoniem? wetenschapper  
geweld: een daad van geweld is een gewelddaad  
met veel geweld is gewelddadig  
zonder geweld is geweldloos  
zich betrokken voelen betekent dat je voelt dat je ermee te maken hebt
- § 3 beperken *is hetzelfde als limiteren*  
iets aanpakken – Welke uitdrukkingen met 'aanpakken' ken je nog?  
een karwei aanpakken / iemand flink aanpakken  
de achterstand is het tegengestelde van de voorsprong  
falen is het tegengestelde van slagen  
de noden van de kinderen *is hetzelfde als de behoeften*  
degelijk – Welk woord is geen synoniem? soortgelijk
- § 4 kinderen mogen naar de kleuterschool vanaf de leeftijd van 3 jaar
- § 5 gemotiveerd: *iets waardoor je gemotiveerd wordt is je motivatie*  
achtergrond *is in deze zin hetzelfde als milieu*  
leiden tot *is hetzelfde als resulteren in*  
het kan niet dat *betekent in deze zin het is niet verantwoord*  
ondanks *is hetzelfde als niettegenstaande*

### **Vul de juiste woorden in**

| <b>Infinitief</b> | <b>Imperfectum</b> | <b>Participium</b> |
|-------------------|--------------------|--------------------|
| weerspiegelen     | weerspiegelde      | heeft weerspiegeld |
| slagen            | slaagde            | is geslaagd        |
| bieden            | bood               | heeft geboden      |
| betrekken         | betrok             | heeft betrokken    |
| scoren            | scoorde            | heeft gescoord     |

|              |             |                   |
|--------------|-------------|-------------------|
| slagen       | slaagde     | is geslaagd       |
| beperken     | beperkte    | heeft beperkt     |
| falen        | faalde      | heeft gefaald     |
| aanpakken    | pakte aan   | heeft aangepakt   |
| onderdrukken | onderdrukte | heeft onderdrukt  |
| aansluiten   | sloot aan   | heeft aangesloten |
| motiveren    | motiveerde  | heeft gemotiveerd |
| negeren      | negeerde    | heeft genegeerd   |
| leiden tot   | leidde tot  | heeft geleid tot  |
| aanvoelen    | voelde aan  | heeft aangevoeld  |
| waarderen    | waardeerde  | heeft gewaardeerd |
| bekijken     | bekeek      | heeft bekeken     |
| oplossen     | lostte op   | heeft opgelost    |
| afhaken      | haakte af   | heeft afgehaakt   |

| <b>Substantief</b>      | <b>Adjectief</b> | <b>Werkwoord</b>  |
|-------------------------|------------------|-------------------|
| de cultuur              | cultureel        |                   |
| de kleur                | kleurrijk        |                   |
| de universiteit         | universitair     |                   |
| de aanpak               |                  | aanpakken         |
| de specialiteit         | speciaal         |                   |
| de autoriteit           | autoritair       |                   |
| de afwezigheid          | afwezig          |                   |
| de verantwoordelijkheid | verantwoordelijk |                   |
| de degelijkheid         | degelijk         |                   |
| de concentratie         |                  | zich concentreren |
| de weerspiegeling       |                  | weerspiegelen     |
| de score                |                  | scoren            |
| het resultaat           |                  | resulteren        |
| de doorstroming         |                  | doorstromen       |
| de opleiding            |                  | opleiden          |
| het begrip              |                  | begrijpen         |
| de onderdrukking        |                  | onderdrukken      |

### **Vul de juiste preposities in**

1. In deze school zitten kinderen van / uit alle culturen.
2. De opleiding bereidt je niet goed voor op deze job.
3. Er zijn in deze school veel problemen met ongewettigde afwezigheid.
4. De kinderen zijn niet verantwoordelijk voor hun achterstand.
5. We moeten tegemoetkomen aan de eisen van de ouders.
6. Ieder kind heeft recht op aandacht.
7. Kinderen hebben soms het gevoel dat er iets mis is met hen.
8. De lessen moeten aansluiten bij de praktijk.
9. Gebrek aan waardering leidt tot demotivatie bij de leerlingen.
10. Eenzaamheid is een belangrijke oorzaak van depressie.

### **Vul de juiste vorm van het woord in**

1. De belangrijkste scholen zijn geconcentreerd rondom het standscentrum.
2. De score van de quiz tussen de twee scholen was 5 – 4.
3. De culturele verschillen tussen de kinderen zijn niet zo groot.

4. De betrokkenheid van de ouders bij de school is belangrijk voor het kind.
5. Het percentage nieuwkomers in onze school is 10.
6. De aanpak van de directie had goede resultaten.
7. De pedagogie / pedagoog bestudeert de opvoeding van kinderen.
8. De autoriteiten hebben nog geen beslissing genomen over de sluiting van de school.
9. De motivatie van de kinderen groeit wanneer ze voelen dat hun thuistaal ook belangrijk is.
10. Ik heb me voorgenomen een andere school te zoeken.

### **Weet je het nog?**

1. een Nederlands woord voor reflecteren: weerspiegelen
2. regelen, klaarmaken: voorbereiden
3. hoeveel op honderd? Dat is het percentage
4. het tegengestelde van de meerderheid: de minderheid
5. de opvoedkundige: de pedagoog
6. het tegengestelde van voorsprong: achterstand
7. het tegengestelde van slagen, lukken: falen
8. niet vrij laten, onder dwang houden: onderdrukken
9. iemand die baas speelt en zijn wil oplegt aan anderen is autoritair
10. niet meer meedoen, stoppen met iets: afhaken

### **Synoniemen**

1. uit het hoofd leren: memoriseren
2. richtlijnen geven: instrueren
3. doen alsof je iets niet ziet: negeren
4. onderwijzen: doceren
5. opschrijven: noteren
6. verslag van een vergadering maken: notuleren
7. verkorte handtekening zetten: paraferen
8. brieven schrijven: corresponderen
9. van gedachten wisselen: discuten
10. aandachtig bekijken, gadeslaan: observeren
11. voor het eerst een boek schrijven: debuten
12. verdragen: tolereren
13. nadoen: imiteren
14. op een bedekte manier zeggen: insinueren
15. in een catalogus onderbrengen: catalogiseren
16. woorden duidelijk uitspreken: articuleren
17. over filosofie spreken: filosoferen
18. iemand een reden geven om iets te doen: motiveren
19. praten over iets: converseren
20. op grond van één alle andere beoordelen: generaliseren

### **Wat is het verschil tussen al dit studeren?**

- studeren: een bepaalde opleiding volgen
- bestuderen: iets aandachtig bekijken
- afstuderen: je diploma halen
- instuderen: inoefenen
- doorstuderen: nog een andere opleiding gaan volgen

**Vul de juiste preposities in**

1. Ik wil u ervan op de hoogte brengen dat de school volgende week gesloten zal zijn.
2. Als u wilt deelnemen aan het examen, dan moet u een formulier invullen.
3. Elke student mag gebruikmaken van de schoolbibliotheek.
4. De lerares had veel kritiek op mijn werk.
5. Na een zwaar examen werd ze toegelaten tot de universiteit.
6. De student was erg trots op het examenresultaat.
7. We moeten onze studenten ertoe aanmoedigen aan het examen deel te nemen.
8. De goede resultaten zijn te danken aan haar inzet.
9. Deze opleiding bereidt je niet goed voor op een universitaire studie.
10. We mogen niet twijfelen aan de goede bedoelingen van de directeur.

## DE GEZONDHEID

### **Uitdrukkingen**

1. met je mond vol tanden staan: niet weten wat je moet zeggen
2. ergens mee in je maag zitten: het als een probleem beschouwen
3. iets uit je duim zuigen: iets verzinnen
4. ergens je buik van vol hebben: er genoeg van hebben
5. doen alsof je neus bloedt: doen alsof je niets merkt

### **Zoek op in je woordenboek**

#### **DE WOORDEN EN UITDRUKKINGEN DIE JE GEMAKKELIJK IN HET WOORDENBOEK VINDT, STAAN NIET BIJ DEZE CORRECTIES**

- § 1    *amper betekent hetzelfde als nauwelijks*  
iets opzetten – *Welk woord hoort niet bij 'opzetten'? stopzetten*  
de consument: *de gebruiker (B)*  
de gemakzucht – *Het woordje 'zucht' vind je nog in andere combinaties als drankzucht / eierzucht / hebzucht / wraakzucht / vraatzucht. Kun je daaruit de betekenis afleiden?*  
(sterk verlangen naar)  
het kost moeite – *Welk woord is geen synoniem van 'kost' in deze uitdrukking? veroorzaakt*  
een automaat – *iets wat helemaal automatisch gaat is volautomatisch*  
*bereiden is hetzelfde als klaarmaken*
- § 2    *ontsmetten is het tegengestelde van besmetten*
- § 3    *karamel is een soort van snoep*
- § 4    *iets voorkomen: zorgen dat het niet gebeurt*
- § 5    *toenemend:*  
*Welk woord is geen tegenstelling van toenemen? verdwijnen*  
*troosten – Wat is 'een bakje troost'? een kopje koffie*

### **Vul de juiste woorden in**

| <b>Werkwoord</b> | <b>Imperfectum</b> | <b>Participium</b>  |
|------------------|--------------------|---------------------|
| overtuigen       | overtuigde         | heeft overtuigd     |
| kosten           | kostte             | heeft gekost        |
| bereiden         | bereidde           | heeft bereid        |
| voorkomen        | kwam voor          | is voorgekomen      |
| leiden tot       | leidde tot         | heeft geleid tot    |
| vertonen         | vertoonde          | heeft vertoond      |
| schoonmaken      | maakte schoon      | heeft schoongemaakt |
| overdrijven      | overdreef          | heeft overdreven    |
| veroorzaken      | veroorzaakte       | heeft veroorzaakt   |
| bepalen          | bepaalde           | heeft bepaald       |
| oriënteren       | oriënteerde        | heeft georiënteerd  |
| genezen          | genas              | heeft / is genezen  |
| wijzen op        | wees op            | heeft gewezen op    |

|          |           |                  |
|----------|-----------|------------------|
| kalmeren | kalmeerde | heeft gekalmeerd |
| mislopen | liep mis  | is misgelopen    |

| <b>Substantief</b> | <b>Adjectief</b>      | <b>Werkwoord</b> |
|--------------------|-----------------------|------------------|
| de helft           | half                  |                  |
| de consument       |                       | consumeren       |
| de gewoonte        | gewoonlijk            |                  |
| het product        |                       | produceren       |
| het belang         | belangrijk            |                  |
| de moeite          | moeizaam / moeiteloos |                  |
| de automaat        | automatisch           | automatiseren    |
| het gevoel         | gevoelig              |                  |
| de gezondheid      | gezond                |                  |
| de toename         |                       | toenemen         |
| de psychiater      | psychiatrisch         |                  |
| de aandacht        | aandachtig            |                  |
| de genezing        |                       | genezen          |
| het optreden       |                       | optreden         |
| het gewicht        |                       | wegen            |
| de zoetheid        | zoet                  |                  |
| de agressie        | agressief             |                  |

### **Vul de preposities in**

1. In dit restaurant staat geen vis op het menu.
2. Hij maakt zich zorgen over zijn gezondheid.
3. In veel stations kun je frisdranken uit een automaat halen.
4. Campagnes zorgen voor een toename van de angst.
5. Een gebrek aan vitamines veroorzaakt een slechte gezondheid.
6. Angst kan leiden tot dwangmatig gedrag.
7. De bijsluiter beschrijft tot in detail wat je moet doen.
8. Patiënten die denken dat ze het beter weten dan de dokters, moeten we op een afstand houden.
9. Dokters moeten meer aan preventie doen.
10. Hij moet de patiënten wijzen op de gevolgen van hun ongezonde levensstijl.

### **Vul de juiste vorm van het woord in**

1. We consumeren meer frisdranken dan tien jaar geleden.
2. Je leefgewoonten (levensgewoonten) hebben een grote invloed op je gezondheid.
3. Hij was zo intelligent dat hij moeiteloos de hoogste punten haalde.
4. Van te veel werken raak je gestrest.
5. Zijn genotsmiddelen levensnoodzakelijk? David Warburton vindt van wel.
6. Volgens de dokters zal het aantal jonge rokers nog toenemen.
7. Je kunt mij er niet toe dwingen mee te gaan.
8. De dokter mag niet afstandelijk zijn maar moet interesse tonen voor de patiënt.
9. Er is een verband tussen de consumptie van cholesterol en hartproblemen.
10. Zij werkte in de psychiatrische afdeling van het ziekenhuis.

### **Weet je het nog?**

1. koude drank zonder alcohol: frisdrank
2. stof die voorkomt in dierlijke vetten: cholesterol
3. de inspanning die je moet doen: de moeite

4. actie om bijvoorbeeld mensen van iets bewust te maken: campagne
5. te veel of te erg: overdreven
6. aanwijzing, regel over hoe iets moet: richtlijn
7. iets begrijpen: iets snappen
8. zorgen dat iets niet gebeurt: iets voorkomen
9. stijgend: toenemend

### **Vul de juiste preposities in**

1. Steeds meer mensen zijn allergisch voor schoonmaakproducten.
2. Mijn broer is echt verslaafd aan chocola.
3. President Mitterrand stierf aan kanker.
4. Zij is vorige week bevallen van een flinke dochter.
5. Stoppen met roken is niet zo gemakkelijk.
6. Voor de operatie werd de patiënt onder narcose gebracht.
7. Hij vocht jarenlang tegen zijn ziekte.
8. Na de slag op zijn hoofd was hij buiten bewustzijn.
9. Hij had pijn aan de nek en was verlamd
10. De zieke werd na enkele dagen uit het ziekenhuis ontslagen.

### **Medische woorden**

1. huisarts
2. coma
3. bejaardentehuis
4. opticien
5. chronisch
6. griepvirus
7. bioloog
8. bloed
9. spijsvertering
10. onrustig

### **Onderstreep het juiste antwoord**

1. een ander woord voor kinderarts: pediater
2. in verband met de hersenen: neuro
3. in verband met de ouderdom: geronto
4. tijd tussen besmetting en het uitbreken van de ziekte: incubatietijd
5. in verband met het hart: cardio
6. afdeling waar moeders en baby's liggen: kraamafdeling
7. ziekteverwekkend organisme: bacterie
8. door middel van geluidstrillingen iets in het lichaam zien: echografie
9. snoer dat moeder en baby voor de geboorte verbindt: navelstreng
10. vloeistof die uit de lever komt: gal

## ARMOEDE

### Uitdrukkingen

1. Honger is de beste saus.
2. Roet in het eten gooien.
3. Goed op je pootjes terechtkomen.
4. Van het kastje naar de muur gestuurd worden.
5. Je kop in het zand steken.

### Zoek op in je woordenboek

#### DE WOORDEN EN UITDRUKKINGEN DIE JE GEMAKKELIJK IN HET WOORDENBOEK VINDT, STAAN NIET BIJ DEZE CORRECTIES

- § 1 socioloog: *bestudeert de samenleving*  
rapport: *verslag – een verslag uitbrengen of rapporteren*  
deelnemen aan *is hetzelfde als participeren in*
- § 2 handenvol geld – *veel geld*  
nuttig *is hetzelfde als bruikbaar*
- § 3 aantonen *is in deze zin hetzelfde als bewijzen*
- § 4 succes hebben: *Onderstreep drie andere mogelijke uitdrukkingen.*  
*geluk hebben / medelijden hebben / vertraging hebben*
- § 5 door de mazen van het sociale vangnet vallen – *niet opgevangen worden door het vangnet*  
bedelen – *Een man die bedelt is een bedelaar / Een vrouw die bedelt is een bedelares*  
ergernis *is hetzelfde als irritatie*  
raadt aan – *Welk woord is geen synoniem van aanraden? bevelen*  
doorverwijzen naar *is in deze zin hetzelfde als doorsturen*

### Vul de juiste woorden in

| Werkwoord          | Imperfectum           | Participium        |
|--------------------|-----------------------|--------------------|
| pleiten            | pleitte               | heeft gepleit      |
| beletten           | belette               | heeft belet        |
| bestrijden         | bestreed              | heeft bestreden    |
| onderhouden        | onderhield            | heeft onderhouden  |
| opnemen            | nam op                | heeft opgenomen    |
| ontbreken          | ontbrak               | heeft ontbroken    |
| vallen             | viel                  | is gevallen        |
| aanraden           | raadde aan / ried aan | heeft aangeraden   |
| doorverwijzen      | verwees door          | heeft doorverwezen |
| <b>Substantief</b> | <b>Adjectief</b>      | <b>Werkwoord</b>   |
| de socioloog       | sociologisch          |                    |
| het rapport        |                       | rapporteren        |
| de armoede         | arm                   |                    |
| het pleidooi       |                       | pleiten            |

|                          |              |               |
|--------------------------|--------------|---------------|
| de activiteit / de actie | actief       | activeren     |
| het verlies              |              | verliezen     |
| de specialiteit          | speciaal     | specialiseren |
| het contract             | contractueel |               |
| het nut                  | nuttig       |               |
| de waardigheid           | waardig      |               |
| de invloed               | invloedrijk  | beïnvloeden   |
| het succes               | succesrijk   |               |
| de bedelaar / bedelaars  |              | bedelen       |
| de ergernis              |              | zich ergeren  |
| de sympathie             | sympathiek   |               |

### **Vul de preposities in**

1. De voorzitter van de gemeenteraad liet de bedelaar niet aan het woord.
2. De organisatie pleit voor een verhoging van de uitkeringen.
3. Deelnemen aan het arbeidsproces is niet voor iedereen gemakkelijk.
4. Het recht op geluk is universeel.
5. Het verlies van een baan leidt tot armoede.
6. We mogen niet raken aan het recht op een menswaardig bestaan.
7. Komt deze bedelaar ook in aanmerking voor hulp?
8. Er bestaat geen partij die opkomt voor de rechten van de armen.
9. In plaats van geld kun je bedelaars ook hulp bieden.
10. Het oude systeem moet plaatsmaken voor een nieuwe vorm van hulp aan de armsten.

### **Vul de juiste vorm van het woord in**

1. Het groot aantal kansarmen is problematisch.
2. Nadat hij zijn job had verloren, raakte hij in een depressie.
3. Door de inspanningen van Open Deur kreeg zij een nieuwe kans.
4. Het isoleren van vluchtelingen in opvangcentra kan niet goed zijn.
5. Het aanbod van het gemeentebestuur was erg genereus.
6. De bereidheid tot werken is een voorwaarde om een uitkering te krijgen.
7. Elke inwoner kreeg een extra geldbonus.
8. Zijn ergernis over de trage administratie groeide.
9. Zijn vriendelijke hulp maakte hem erg sympathiek.
10. Het is niet aangeraden om al je geld mee te nemen als je op stap gaat.

### **Weet je het nog?**

1. het verslag over een toestand: het rapport
2. iemand die weinig kansen krijgt is kansarm
3. iemand verhinderen om iets te doen: iemand iets beletten
4. in goede staat houden: onderhouden
5. veel geld: handenvol geld
6. geld dat gegeven wordt aan iemand die niet werkt: de uitkering
7. iemand of iets verdedigen: opkomen voor iets of iemand
8. net waardoor je opgevangen wordt: vangnet
9. je belangrijkste inkomen: je hoofdkomen
10. dienst waar men je ontvangt en opvangt: de onthaaldienst

### **Stafrijmen**

1. door schade en schande wijs worden: goede en slechte ervaringen

2. door weer en wind: of het nu goed weer is of slecht weer
3. lief en leed delen met iemand: de goede en slechte dingen
4. in rep en roer zijn: in paniek
5. paal en perk stellen aan iets: maatregelen treffen tegen iets
6. taal noch teken geven: niets van zich laten horen
7. het wel en wee: de goede en slechte momenten
8. voor dag en dauw: heel vroeg in de ochtend
9. iemand met raad en daad bijstaan: alles doen om iemand te helpen
10. zonder blikken of blozen: zonder enige schaamte
11. iemand of iets door dik en dun verdedigen: het opnemen steeds voor
12. in vuur en vlam staan voor iemand of iets: enthousiast zijn

### **Vervang een deel van de volgende zinnen door een rijm**

1. Zij emigreerde naar Zuid-Afrika en gaf jarenlang taal noch teken.
2. Toen grootvader werd beschuldigd, stond mijn vader hem bij met raad en daad.
3. De familie vertrok voor dag en dauw op reis.
4. Zonder blikken of blozen vroeg hij haar om een nieuwe lening.
5. In het kamp deelden alle kinderen wel en wee.
6. Door schade en schande leerde hij de job.
7. Toen de minister onverwacht op bezoek kwam, raakte iedereen in de school in rep en roer.
8. We moeten paal en perk stellen aan winkeldiefstal.
9. Al veertig jaar beleven mijn ouders samen lief en leed.
10. Elke morgen moet ze 20 km fietsen door weer en wind.
11. Mijn broer staat in vuur en vlam voor alles wat met Griekenland te maken heeft.
12. Karel werd op school gepest maar zijn vriendje Jan verdedigde hem door dik en dun.

### **Vul de juiste prepositie in**

1. Heeft de maatschappij medelijden met de bedelaars?
2. Maak jij je ook zorgen over je inkomen?
3. Zij heeft veel spijt van / over haar beslissing om te emigreren.
4. Hij schaamde zich voor zijn ouders over zijn gedrag.
5. Hij geeft niet om geld.
6. U kunt aanspraak maken op een ontslagvergoeding.
7. Zij deed een beroep op de overheid om een huis te krijgen.
8. De vluchtelingen moeten zich aanpassen aan de nieuwe levensomstandigheden.
9. Ik ben niet onverschillig voor het leed van die arme mensen.
10. Hij kon niet ontsnappen aan de armoede.

## DE CRIMINALITEIT

### Uitdrukkingen

1. iemand iets op de mouw spelden: leugens vertellen
2. tegen de lamp lopen: men ontdekt dat jij de schuldige bent
3. op het verkeerde pad zijn: verkeerde dingen doen
4. iemand het vuur aan de schenen leggen: iemand het heel moeilijk maken
5. iets op je geweten hebben: iets misdaan hebben

### Zoek op in je woordenboek

#### DE WOORDEN EN UITDRUKKINGEN DIE JE GEMAKKELIJK IN HET WOORDENBOEK VINDT, STAAN NIET BIJ DEZE CORRECTIES

- § 1 vrijlaten – Welke uitdrukking is geen tegenstelling? censureren  
straf – bestraffen: straf geven; lijfstraf: straffen door bijvoorbeeld te slaan  
gedetineerde is hetzelfde als gevangene
- § 2 diverse – Welk woord is geen synoniem? strenge  
maatregel – Wat is niet juist? een maatregel plaatsen  
verplichten is hetzelfde als dwingen  
opdienen – Na het eten alles van de tafel halen is afruimen  
klus – Welk woord is geen synoniem? klikje
- § 3 in overleg – Welk woord is geen synoniem van 'overleggen'? tonen  
gaat na – Welk woord is geen synoniem? vervolgt  
dader – een vrouw die iets strafbaars doet is een daderes  
kwaad berokkenen is hetzelfde als kwaad veroorzaken  
houding is hetzelfde als attitude
- § 4 ontwend zijn, ontwend raken – Het tegengestelde is gewend raken
- § 5 in principe: zonder rekening te houden met allerlei uitzonderingen

### Vul de juiste woorden in

| Infinitief  | Imperfectum   | Participium         |
|-------------|---------------|---------------------|
| vrijlaten   | liet vrij     | heeft vrijgelaten   |
| uitzitten   | zat uit       | heeft uitgezeten    |
| belanden    | belandde      | is beland           |
| verplichten | verplichtte   | heeft verplicht     |
| schoonmaken | maakte schoon | heeft schoongemaakt |
| opdienen    | diende op     | heeft opgediend     |
| begeleiden  | begeleidde    | heeft begeleid      |
| nagaan      | ging na       | heeft nagegaan      |
| uitzoeken   | zocht uit     | heeft uigezocht     |
| formuleren  | formuleerde   | heeft geformuleerd  |
| berokkenen  | berokkende    | heeft berokkend     |
| onderhouden | onderhield    | heeft onderhouden   |

|             |              |                   |
|-------------|--------------|-------------------|
| veroordelen | veroordeelde | heeft veroordeeld |
| opbouwen    | bouwde op    | heeft opgebouwd   |

### Substantief

de toekomst  
de verplichting  
de organisatie  
de schade  
de prof(essional)  
de confrontatie  
de veroordeling  
het onderhoud  
het principe  
het alternatief  
de afkeer  
het geluk

### Adjectief

toekomstig  
  
organisatorisch  
schadelijk  
professioneel  
  
  
principiële  
alternatief  
afkerig  
gelukkig

### Infinitief

verplichten  
organiseren  
beschadigen  
  
confronteren  
veroordelen  
onderhouden

### Vul de juiste preposities in

1. De gevangenen kampen met plaatsgebrek.
2. Bij gebrek aan plaats werd de gevangene vrijgelaten.
3. Sommige gevangenen belanden snel terug in de cel.
4. Een alternatief voor celstraf is de enkelband.
5. In overleg met de rechter liet de minister van Justitie hem vrij.
6. De bemiddelaar gaat na of de verdachte oprechte spijt toont.
7. Daarna formuleert ze een voorstel tot schadevergoeding.
8. Hij kan weer met een schone lei beginnen.
9. De magistratuur moet meer gebruikmaken van de mogelijkheid om een alternatieve straf te geven.
10. Het is niet goed dat jongeren in contact komen met criminelen.

### Schrijf de juiste vorm van het woord

1. De vrijlating van de politieke gevangenen wordt uitgesteld.
2. Niet alle gevangenen moeten hun straf volledig uitzitten.
3. De begeleiding van ex-gedetineerden kost veel geld.
4. De rechterlijke macht moet gerespecteerd worden door de politici.
5. Het onderhoud van dit natuurgebied gebeurt door vrijwilligers.
6. Om organisatorische redenen kunnen we hen niet laten deelnemen aan de sportdag.
7. De regeringsbemiddelaar maakte een einde aan de staking van de gevangenen.
8. De confrontatie tussen dader en slachtoffer kan erg pijnlijk zijn.
9. De familie van de dader heeft alle schade vergoed.
10. De advocaten mogen de beslissing van de rechter niet bekritisseren.

### Weet je het nog?

1. veel te vol: overvol
2. niet genoeg plaats: plaatsgebrek
3. ergens terechtkomen: ergens belanden
4. verscheiden, allemaal anders: divers
5. alle diensten die je geeft samen: de dienstverlening
6. het tegengestelde van amateuristisch: professioneel
7. nadeel, verlies: schade
8. t.o.v. is de afkorting van: ten opzichte van

9. allerlei dingen doen om te vermageren: een vermageringskuur volgen  
allerlei dingen doen om van drugs af te raken: een ontwenningsskuur volgen
10. aversie, weerzin: afkeer

**Vervang de onderstreepte stukjes tekst door een meer passend woord**

Twee gemaskerde en gewapende gangsters hebben zaterdagavond omstreeks 6 uur een bank overvallen. Ze stormden met getrokken wapens de bank binnen en dwongen de bediende om de kluis leeg te halen. Ze vluchtten naar buiten met de buit. De bankbediende kon een goede persoonsbeschrijving geven, zodat een van de twee bandieten later door de politie kon worden opgepakt / gearresteerd. De andere dader is voortvluchtig.

**Vul de juist preposities in**

1. Het onderzoek van de politie leverde niets op.
2. Mijn moeder werd verdacht van diefstal.
3. De verkrachter werd op heterdaad betrapt.
4. De politie onderzocht een mogelijk verband met de diefstal en de verdwijning van de bankdirecteur.
5. De politieman werd in koelen bloede vermoord.
6. De politie rolde vorige week een bende carjackers op.
7. De dieven gingen met de nieuwe auto van de minister aan de haal.
8. De vrouw probeerde in te breken bij een cosmeticabedrijf.
9. De moordenaar had geprobeerd alle sporen uit te wissen.
10. Er is een onderzoek gestart naar de fouten die de politie maakte.